

WSTĘP

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Realizacja zadań, o których mowa wyżej jest prowadzona w postaci programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Rzeczyca na 2017 rok jest kontynuacją działań podjętych w latach ubiegłych. Jego celem jest stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, w celu minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych.

Program winien być realizowany przy współpracy różnych podmiotów, począwszy od pomocy społecznej, poprzez placówki oświatowe, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządek publiczny i przestrzeganie prawa, organizacje pozarządowe i inne.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE RZECZYCA.

Gmina Rzeczyca liczy **4823 mieszkańców** (stan na 15 .12.2016 r.)

Dostępność napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy przedstawia się następująco;
(dot. stanu na 15.12.2015r.),

- dopuszczalna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ustalona Uchwałą Rady Gminy Rzeczyca wynosi - **35**.

Liczba działających punktów sprzedaży napojów alkoholowych

- do spożycia poza miejscem sprzedaży - **15**,

- do spożycia w miejscu sprzedaży - **3**,

Szacunkowa skala problemów alkoholowych w Gminie :

- liczba uzależnionych od alkoholu ok. 2,0 % mieszkańców (ok. 100 osób)

- liczba osób współuzależnionych ok. 2,4 % mieszkańców (ok. 130 osób).

Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczycy

1. Liczba rodzin objętych pomocą ogółem - 161

2. Problem alkoholowy występuje w 24 rodzinach

3. Koszt udzielonej pomocy w rodzinach z problemem alkoholowym 39. 334,56 zł.

Dane ze statystyk Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (na dzień 15.12.2016 r.)

1. Rozmowy motywacyjne przeprowadzone przez GKRPA oraz Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień z osobami z problemem alkoholowym – 52,

2. Liczba osób korzystających z usług Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień – 125 osób

3. Liczba złożonych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym - 36

4. Liczba spraw skierowanych do Sądu Rejonowego - 5.

Dane statystyczne Policji (na dzień 15.12.2016r.)

1. Zatrzymania kierowców stanie nietrzeźwym - 14

2. Wykroczenia pod wpływem alkoholu – 3

3. Liczba nieletnich podejrzanych o popełnienie przestępstw pod wpływem alkoholu - 0

4. Liczba ujawnionych nieletnich będących pod wpływem alkoholu - 0

II. Przeciwdziałanie problemom alkoholowym

Celem programu jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień. Program skierowany jest do lokalnej społeczności i ma na celu określenie zadań i zamierzeń w dziedzinie trzeźwości, przeciwdziałania alkoholizmowi, łagodzenie skutków nadużywania alkoholu.

Działania profilaktyczne podejmowane będą według następujących zagadnień :

Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym

- wspieranie działań w obszarze profilaktyki w związku z nasilającymi rozmiarami popularności napojów alkoholowych wśród młodzieży,
- zwiększenie kontroli i pomocy w środowiskach pijących ryzykownie i szkodliwie,
- analizę sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych w szkołach,
- roczne sprawozdanie z realizacji programu, które zostanie przekazane Wójtowi.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- wspomaganie dodatkowych programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu wykraczających poza statutową działalność placówek służby zdrowia,
- udział osób uzależnionych w terapiach indywidualnych i grupowych prowadzonych przez zakłady lecznictwa oraz zakłady opieki zdrowotnej,
- współpraca z lekarzami – biegłymi sądowymi w celu przeprowadzenia badania i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie motywowania do leczenia oraz kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim,
- dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu,
- zakup materiałów oraz literatury fachowej.

2. Działalność na terenie Gminy Punktu Konsultacyjnego

- prowadzenie działalności informacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej , poradnictwo w zakresie tematyki profilaktycznej,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej),

- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny,

- dofinansowanie bieżących kosztów utrzymania i zatrudnienia w punkcie konsultacyjnym.

III. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Zespołem Interdyscyplinarnym, policją, sądem, kuratorami, pedagogami.

2. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy w zapewnieniu ofiarom przemocy schronienia w sytuacjach kryzysowych.

3. Zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodzin w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy .

4. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i penetracja terenów zagrożonych alkoholizmem.

5. Wspieranie procedury „NIEBIESKIEJ KARTY” poprzez zabezpieczenie odpowiedniej dokumentacji oraz pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

6. Organizowanie i dofinansowanie dzieciom i młodzieży kolonii, półkolonii, obozów, wycieczek i spotkań terapeutycznych w oparciu o pisemny program zajęć profilaktyczno – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

7. Organizowanie i dofinansowanie dorosłym uzależnionym od alkoholu i członkom ich rodzin wycieczek, wyjazdów i spotkań terapeutycznych w oparciu o pisemny program zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych.

8. Wnioskowanie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

IV. Działalność profilaktyczna, informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.

2. Dofinansowanie programów i ćwiczeń profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży rozszerzonych o różne formy sportowe, muzyczne itp., gdzie istotnym elementem jest pogłębianie wiedzy i umiejętności z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

3. Organizowanie jednorazowych spotkań- spektakli, pogadarek, prelekcji stanowiących uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych.

4. Prowadzenie działalności profilaktycznej w stosunku do dzieci i młodzieży z zakresu wiedzy o patologjach społecznych (m.in. konkursów, imprez integracyjnych, warsztatów, spektakli profilaktycznych, kampanii i innych).

5. Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką oraz udział w ogólnopolskich kampaniach związanych z tą problematyką (np. „ Postaw na rodzinę” Zachowaj trzeźwy umysł”).

6. Finansowanie wydatków związanych z podnoszeniem kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (szkolenia, delegacje, materiały biurowe, literatura fachowa, czasopisma itp.)

7. Podjęcie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia).

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne osób fizycznych i prawnych, instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących zadania związane głównie z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a także niepełnosprawnością.

2. Zakup fachowej literatury i czasopism dla osób, instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących zadania związane z problematyką uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Wsparcie działań promujących zdrowy, trzeźwy styl życia.

4. Kierowania na szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzeczycy.

VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, gmina może występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

2. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, w miarę możliwości z przedstawicielami organów porządku publicznego.

3. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z uchwałą rady gminy.

VII. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Współfinansowanie działalności Centrów Integracji Społecznej w przypadku korzystania przez naszych mieszkańców na terenie innej gminy.

VIII. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady finansowania zadań Programu.

1. Wydatki na rzecz członków Komisji są wydatkami wliczonymi w ciężar wydatków na realizację Programu.

2. Posiedzenia Komisji odbywają się po godzinach pracy.

3. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia.

4. Podstawą naliczenia i wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu członków komisji.

5. W związku z podróżami służbowymi członków Komisji przysługuje dieta, zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach i wysokości określonych w Zarządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

6. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu w 2017 roku ujęte zostały w budżecie Gminy Rzeczyca w Dziale 851 „Ochrona zdrowia”, Rozdział 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” w kwocie **67 000,00 zł**.

7. Ujęcie w planie budżetowym na dany rok nie stanowi o przyznaniu dotacji lub innej formy finansowania.

8. Dysponentem środków finansowych ujętych w programie jest Wójt Gminy Rzeczyca.

9. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia, zlecenia na podstawie indywidualnych wniosków oraz realizację zadań ujętych w Programie.

10. W trakcie roku budżetowego istnieje możliwość przesunięcia zaplanowanych środków zgodnie z obowiązującymi przepisami finansowymi.

VIII. Postanowienia końcowe - Realizatorzy programu :

1. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą realizowane przez cały rok 2017 przez Urząd Gminy w Rzeczyca we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz placówkami oświatowymi, instytucjami kultury, opieki społecznej i policją.

2. Koordynatorem programu jest inspektor ds. obsługi organów gminy .